

Török Gábor elemez - A kérdés a kérdés

2013 június 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Beléptünk a ciklus utolsó évébe. Eddig is sokszor tekintgettünk el?re, de a politikában mostantól szinte minden a 2014-es választás szempontjából lesz fontos vagy érdekes.

Bár sokan már elkönyvelik, hogy csak a Fidesz szerezhet többséget, amíg a kormányzó párt és a feltehet?en hamarosan választási szövetségre lép? baloldal támogatottsága között csak a mostanihoz hasonló a különbség mértéke, és amíg ennyire sok a bizonytalan, hezitáló vagy éppen rejt?zköd? szavazó, nem lehet lefutottnak tekinteni a választást. S?t, a helyzet megítélésem szerint kifejezetten egyedi: nem volt még olyan voksolás, amikor egy évvel a választás el?tt ennyire széls?ségesen eltér? parlamenti er?viszonyok is többé-kevésbé reális lehet?ségnek látszottak.

Márpedig ma, részben az imént ismertetett helyzetnek, részben pedig az új választási rendszernek köszönhet?en, mind a Fidesz, mind a baloldali ellenzék még akár kétharmados gy?zelme sem nevezhet? teljesen kizárható forgatókönyvnek.

Bármi lehet tehát – valójában ma ez a leginkább korrekt politikai prognózis. Ugyanakkor van azért talán egy fogódzó, ami egyrészt segíthet az el?rejelzésben, másrészt pedig sokat elárul a mostani helyzetr?l. Minden választási kampány egyik lényegi pontja, hogy a választók mir?l döntenek, hogyan jelenik meg el?ttük a választás tétje, kérdése. Els? hallásra ez talán evidensnek t?nik, hiszen a voksolás mindig a politikai hatalomról szól. Az azonban egyáltalán nem mindegy, hogy a választók milyen kérdésre válaszolnak, amikor leadják szavazatukat. Nem véletlen, hogy a politikai küzdelem egyik kardinális kérdése éppen az értelmezés körül zajlik: kialakítani azt a keretet, megfogalmazni azt a kérdést, amelyet a választók többsége is elfogad majd.

Ha nagyon le akarjuk egyszer?síteni a problémát, akkor azt mondhatjuk, hogy egy választás általában két dologról szólhat: vagy a kormányról, vagy az alternatíváról. A választók dönthetnek arról, hogy helyén akarják-e tartani a kormányzókat, vagy mérlegelhetik azt, hogy helyükre akarják-e ültetni az ellenzéket. Világos, hogy a két kérdés a valóságban összefügg, mégsem mindegy, hogy melyikre válaszol inkább a szavazó, amikor eldönti, hogyan szavaz. Az els? esetben a választás jobban hasonlít egy népszavazásra, amikor valójában csak a kormány helyén maradása vagy a távozása a lényeges, míg a második már valódi, alternatívák közötti választást jelent.

A 2014-es végeredmény szempontjából egyáltalán nem mellékes, hogy az el?ttünk álló hónapokban melyik értelmezés lesz er?sebb. A népszavazás-jelleg ugyanis egyértelm?en az ellenzéknek kedvezne, mert ebben az esetben szinte mindegy is, hogy ki jöhet az Orbán-kormány helyett, azok a szavazók, akik elégedetlenek és változást szeretnének, szinte automatikusan az els? számú kihívóra szavaznak. Az alternatívák mérlegelése ugyanakkor a kormányon lév?k esélyeit javíthatja: ebben az esetben ugyanis akár kisebb rosszként is szóba jöhetnek azoknál a szavazóknál (nem kevesen vannak ilyenek), akik egyaránt elégedetlenek a kormányoldal és az ellenzék teljesítményével.

A politikusok persze tisztában vannak ezzel. Az elmúlt hónapokban a Fidesz komoly energiákat mozgósított azért,

hogy egyrészt a „nem jó, de jobb” mondanivalóját er?sítse, másrészt pedig az ellenfelet démonizálja. Az egyel?re inkább bels? harcaival foglalkozó baloldali ellenzék kifelé is értelmezhet? mondanivalója pedig leginkább arra irányult, hogy szinte az egekig emelje a 2014-es voksolás tétjét, és a lehet? legnagyobbnak mutassa a Fidesz hatalmon maradásának veszélyét. Ne lep?djön meg senki, ha a választásokig ugyanezt láthatjuk majd, természetesen a mostaninál is nagyobb energiákkal és fordulatszámon. S aztán majd a választók, különös tekintettel a ma még bizonytalanokra, eldöntik, hogy ?k inkább a kormányról vagy az ellenzékr?l mondanának véleményt. Meggy?z?désem, hogy amikor utólag az eredményeket elemezzük, ennek a momentumnak jelent?s szerepet kell majd tulajdonítanunk.

(Heti Válasz, 2013. június 6.)

www.torokgaborelemez.blog.hu - *A Flag Polgári Magazin partnere*

Ajánló